

Rapport 2021:6

Fördelning av bidrag för att stärka kontrollarbetet och motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som rör arbetslöshetsförsäkringen, återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program och utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vi granskar även Arbetsförmedlingens respektive Försäkringskassans handläggning av ärenden som rör sanktioner inom aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen.

Vi verkar för att de aktörer vi har tillsyn över ska tillämpa bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist, och för att säkerställa att arbetslöshetsersättning bara betalas ut till de personer som är berättigade till det.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringsområdet. Vi följer även utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som denna uppföljning ger anledning till.

Förord

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, har fått i uppdrag av regeringen att ta fram ett förslag för hur ett bidrag om 10 miljoner kronor till arbetslöshetskassornas ska fördelas. Syftet med bidraget är att stärka arbetslöshetskassornas kontrollarbete och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen. IAF har tagit fram ett förslag på fördelning av bidraget, som baseras framför allt på tillgänglig data.

Granskningen har genomförts av Niklas Ottosson, Anna Berg, Elisabeth Frid och Fredrik Karlman. Rapporten föredrogs av Niklas Ottosson. Vid den slutliga beredningen av ärendet deltog enhetscheferna Jessica Idbrant och Lena Byström. Generaldirektören vid IAF har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 25 augusti 2021

Peter Ekborg
Generaldirektör

Niklas Ottosson
Utredare

Sammanfattning

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, har fått i uppdrag av regeringen att ta fram ett förslag för hur ett tillfälligt bidrag om 10 miljoner kronor till arbetslöshetskassornas ska fördelas.

Syftet med bidraget är att stärka arbetslöshetskassornas kontrollarbete och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen. IAF har tagit fram ett förslag på fördelning av bidraget, som bygger på tillgänglig data. Förslaget innebär att arbetslöshetskassorna delar på dels ett fast belopp och dels ett belopp som grundar sig på antalet ersättningstagare och antalet inkomna ersättningsansökningar.

IAF föreslår följande fördelning av bidraget:

Akademikernas	569 667 kr
Alfa	804 381 kr
Byggnadsarbetarnas	360 012 kr
Elektrikernas	271 684 kr
Fastighets	357 486 kr
Finans- och Försäkringsbranschens	277 124 kr
GS	315 476 kr
Hamnarbetarnas	2 291 kr
Handelsanställdas	483 585 kr
Hotell- och Restauranganställdas	587 874 kr
IF Metalls	451 535 kr
Journalisternas	265 941 kr
Kommunalarbetarnas	1 125 268 kr
Ledarnas	213 041 kr
Livsmedelsarbetarnas	301 267 kr
Lärarnas	239 031 kr
Pappersindustriarbetarnas	258 550 kr
Sekos	271 889 kr
Småföretagarnas	308 552 kr
STs	198 285 kr
Sveriges arbetares	266 560 kr
Säljarnas	265 223 kr
Transportarbetarnas	368 281 kr
Unionens	1 171 120 kr
Vision	265 878 kr

Samtliga arbetslöshetskassor föreslås få ett bidrag på 150 000 kronor. Små arbetslöshetskassor bedöms vara i behov av ytterligare medel, eftersom det inom små

organisationer kan vara särskilt svårt att finna resurser att förstärka kontrollarbetet. Nio kassor får därför 100 000 kronor vardera i syfte att förstärka arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar.

Hamnarbetarnas arbetslöshetskassa ska fusioneras med Sveriges arbetares arbetslöshetskassa och föreslås därför inte ta del av bidragets fasta delar.

Innehåll

1	Uppdraget	7
1.1	Uppdragets genomförande.....	7
2	Fördelningsmodellen	7
2.1	Begränsningar i övrig tillgänglig statistik.....	8
3	Fördelning av bidraget.....	9
	Bilaga.....	10

1 Uppdraget

IAF har fått i uppdrag av regeringen att ta fram ett förslag för hur ett tillfälligt bidrag om tio miljoner kronor till arbetslöshetskassorna ska fördelas mellan dessa. Bidraget syftar till att stärka arbetslöshetskassornas kontrollarbete och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen.

1.1 Uppdragets genomförande

För att fördela bidraget har IAF tagit fram en fördelningsmodell. Denna baseras på statistik för ett antal lämpliga faktorer.

2 Fördelningsmodellen

Den fördelningsmodell IAF tagit fram har som syfte att möjliggöra en ändamålsenlig fördelning av bidraget utifrån tillgänglig data.

Fördelningsmodellen bygger på två fasta delar och antalet ersättningstagare samt antalet inkomna ansökningar till arbetslöshetskassorna i genomsnitt per månad under januari till juni månad 2021.

I fördelningsmodellen tar inte Hamnarbetarnas arbetslöshetskassa del i modellens fasta delar, eftersom arbetslöshetskassan inom kort ska fusioneras med Sveriges arbetares arbetslöshetskassa. Arbetet med att förstärka kontrollarbetet och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar är långsiktigt och vi bedömer att detta för Hamnarbetarnas medlemmar framöver kommer att ske primärt inom Sveriges arbetares arbetslöshetskassa. Hamnarbetarnas bidrag kommer tillföras Sveriges arbetares arbetslöshetskassa.

IAF bedömer att samtliga arbetslöshetskassor behöver tillföras medel för att stärka kontrollarbetet och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen. Därför tillförs 3 600 000 kronor totalt eller motsvarande 150 000 kronor till vardera av arbetslöshetskassorna.

Små arbetslöshetskassor, som här definierats som arbetslöshetskassor med färre än drygt 50 000 medlemmar i genomsnitt under månaderna januari till juni 2021, tillförs totalt 900 000 kronor. Syftet med detta är att särskilt stärka kontrollarbetet hos arbetslöshetskassor vars organisationer är små och där möjligheten att hantera ytterligare arbetsuppgifter eller att prioritera kontrollarbetet ytterligare kan vara

begränsad. Nio arbetslöshetskassor är enligt ovan nämnda definition små och tillförs ytterligare 100 000 kronor vardera.

Risken för felaktiga utbetalningar bedöms vara som störst under pågående ersättningsperiod. Det rör sig då om förändrade förhållanden som inte anmäls till arbetslöshetskassan och därför leder till att ersättning betalas ut felaktigt. Därför tillförs arbetslöshetskassorna totalt 4 000 000 kronor fördelat enligt det genomsnittliga antalet ersättningstagare per månad under perioden januari till juni 2021.

Det finns också risk för felaktiga utbetalningar redan vid beslut om ersättning. Denna risk bedöms vara mindre än felaktiga utbetalningar under pågående ersättningsperiod, men det finns skäl att även stärka upp kontrollarbetet redan innan ersättning börjat betalas ut. För detta fördelas därför 1 500 000 kronor enligt det genomsnittliga antalet inkomna ersättningsansökningar per vecka under perioden januari-juni månad 2021.

2.1 Begränsningar i övrig tillgänglig statistik

Den statistik som finns tillgänglig vad gäller felaktiga utbetalningar är framför allt statistik för arbetslöshetskassornas återkrav och antalet polisanmälningar. IAF har bedömt att dessa inte i tillräckligt hög grad speglar vilka arbetslöshetskassor som är i behov av bidraget för att motverka felaktiga utbetalningar. En arbetslöshetskassa kan till exempel ha stora återkrav, på grund av ett väl fungerande kontrollarbete, men också på grund av särskilda omständigheter hos gruppen ersättningstagare, t.ex. om många är deltidsarbetslösa.

3 Fördelning av bidraget

IAF föreslår att bidraget fördelas på de olika arbetslöshetskassorna enligt följande tabell.

Tabell 1: Fördelning av bidraget.

Arbetslöshetskassa	Belopp
Akademikernas	569 667 kr
Alfa	804 381 kr
Byggnadsarbetarnas	360 012 kr
Elektrikernas	271 684 kr
Fastighets	357 486 kr
Finans- och Försäkringsbranschens	277 124 kr
GS	315 476 kr
Hamnarbetarnas	2 291 kr
Handelsanställdas	483 585 kr
Hotell- och Restauranganställdas	587 874 kr
IF Metalls	451 535 kr
Journalisternas	265 941 kr
Kommunalarbetarnas	1 125 268 kr
Ledarnas	213 041 kr
Livsmedelsarbetarnas	301 267 kr
Lärarnas	239 031 kr
Pappersindustriarbetarnas	258 550 kr
Sekos	271 889 kr
Småföretagarnas	308 552 kr
STs	198 285 kr
Sveriges arbetares	266 560 kr
Säljarnas	265 223 kr
Transportarbetarnas	368 281 kr
Unionens	1 171 120 kr
Vision	265 878 kr

Bilaga

I följande tabeller redovisas hur bidragets icke-fasta delar fördelats.

Tabell 2: Fördelning enligt genomsnittligt antal ersättningstagare per månad under perioden januari-juni 2021.

Arbetslöshetskassa	Ersättningstagare	Andel	Fördelat belopp
Akademikernas	10 581	7,8 %	312 486
Alfa	11 157	8,2 %	329 497
Byggnadsarbetarnas	5 400	4,0 %	159 467
Elektrikernas	509	0,4 %	15 042
Fastighets	2 931	2,2 %	86 553
Finans- och Försäkringsbranschens	710	0,5 %	20 953
GS	1 768	1,3 %	52 217
Hamnarbetarnas	55	0,0 %	1 624
Handelsanställdas	7 911	5,8 %	233 617
Hotell- och Restauranganställdas	11 812	8,7 %	348 825
IF Metalls	8 111	6,0 %	239 528
Journalisternas	438	0,3 %	12 935
Kommunalarbetarnas	24 356	18,0 %	719 273
Ledarnas	1 627	1,2 %	48 048
Livsmedelsarbetarnas	1 347	1,0 %	39 770
Lärarnas	2 185	1,6 %	64 532
Pappersindustriarbetarnas	234	0,2 %	6 896
Sekos	3 214	2,4 %	94 901
Småföretagarnas	4 103	3,0 %	121 159
STs	1 230	0,9 %	36 334
Sveriges arbetares	443	0,3 %	13 092
Säljarnas	375	0,3 %	11 079
Transportarbetarnas	5 914	4,4 %	174 637
Unionens	26 102	19,3 %	770 825
Vision	2 936	2,2 %	86 710
Total	135 447	100,0 %	4 000 000

Källa: IAF.se

Tabell 3: Fördelning enligt genomsnittligt antal nya inkomna ersättningsärenden per vecka under veckorna 1-26 2021.

Arbetslöshetskassa	Inkomna ärenden	Andel	Fördelat belopp
Akademikernas	464	7,1 %	107 180
Alfa	1 405	21,7 %	324 885
Byggnadsarbetarnas	219	3,4 %	50 545
Elektrikernas	29	0,4 %	6 643
Fastighets	91	1,4 %	20 933
Finans- och Försäkringsbranschens	27	0,4 %	6 171
GS	57	0,9 %	13 259
Hamnarbetarnas	3	0,0 %	667
Handelsanställdas	432	6,7 %	99 969
Hotell- och Restauranganställdas	385	5,9 %	89 049
IF Metalls	268	4,1 %	62 007
Journalisternas	13	0,2 %	3 006
Kommunalarbetarnas	1 107	17,1 %	255 995
Ledarnas	65	1,0 %	14 993
Livsmedelsarbetarnas	50	0,8 %	11 498
Lärarnas	106	1,6 %	24 499
Pappersindustriarbetarnas	7	0,1 %	1 654
Sekos	117	1,8 %	26 988
Småföretagarnas	162	2,5 %	37 393
STs	52	0,8 %	11 951
Sveriges arbetares	15	0,2 %	3 468
Säljarnas	18	0,3 %	4 144
Transportarbetarnas	189	2,9 %	43 644
Unionens	1 083	16,7 %	250 295
Vision	126	1,9 %	29 167
Total	6 488	100,0 %	1 500 000

Källa Sveriges a-kassor.

Postadress:
IAF
Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
Fax: 0150 - 48 70 02
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

